

LIEPAVOTS

3x3 saietā Liepnā

Nr. 4

Palīdzēsim Ates muzejam saglabāt Ottes dzirnavas!

Pieci lieli autobusi vakar pa putekļaino lauku ceļu mūs aizvienāja ekskursijā uz Alūksni un Ates muzeju.

Alūksnes muzejā, kas atrodas Jaunajā pilī, skatījām gan vēsturiskās ekspozīcijas, gan Leo Kokles piemiņas istabu, gan Latvijas brīvvalsts pirmā laika alūksniešu modi, gan Zigrīdas Ilenānes gada laiku gleznas. Pagrabstāvā stāsts par alūksniešu deportācijām un iespēja ekskluzīvai fotogrāfijai ar leņinekli. Plašāka pilsētas iepazīšana katra paša ziņā. Vairākumam tā sākās un beidzās ar peldi Pilssalas ezerā un pasēdēšanu kafejnīcā.

Tālāk braucam uz Ates muzeju Kalncepju pagastā. Apskatei atvērtas visas seno amatu darbnīcas, kuras izstaigājam, skatām un izmēģinām vecos amata rīkus, lasām informāciju par entuziastu un goda vīru Viktoru Ķirpu, kas izveidojis šo muzeju, un pārliecināmies, cik gudri un interesanti muzejs apsaimniekots šodien. Mielojamies ar pankūkām, kas ceptas uz malkas plīts, un tikko no krāsns izņemtu maizi ar sviestu un medu, klāt piedzērot īstu lauku pienu. Izbaudām mieru un vienkārši atpūšamies.

Bet muzeja direktore stāsta bēdīgu ziņu: muzejs var pazaudēt lielāko vērtību – Ottes dzirnavas. Izrādās, tām vairākkārt mainījušies īpašnieki un pēdējais tās ieķīlājis bankā. Kredīts nav atdots, un banka dzirnavas pārdod. Novada pašvaldība

Saieta dalībnieki varēja izmēģināt sentēvu metodes graudu malšanā.

par bankas prasīto cenu tās nevar nopirkst, tādēļ vērtīgā ēka var nonākt ūtrupē. Varbūt mēs varam palīdzēt? Rīt 3x3 saietu apmeklēs kultūras ministre Sarmīte Ēlerete, un mēs varam iesniegt viņai mūsu parakstītu vēstuli ar lūgumu ministrijai palīdzēt muzeja īpašumā saglabāt dzirnavas, kas ir kultūras piemineklis. Vēstule rīt no rīta būs gatava un, ja atbalstāt tajā izteikto aicinājumu, lūgums to parakstīt.

Rasma

DIENASKĀRTĪBA

Trešdiena, 20. jūlijā

- 7.30-9.00 Celšanās, rīta rosme
- 9.00-9.30 Brokastis
- 9.40-13.00 Liepnas TV ziņas
- 10.15-12.45 Rīta ievirzes
- 13.00-14.00 Pusdienas
- 14.00-16.30 Pēcpusdienas ievirzes
- 16.30-17.00 Brīvbrīdis
- 17.00-19.00 Pievaka aktivitātes Apvārsnī – malēniešu valoda un kultūra. Lektorē Dace Markus
- 19.00-20.00 Vakariņas
- 20.00-21.30 Vakara programma. Ģimēju stafete stadionā
- 21.30-22.00 Vakara dziesma, vakara pasacīja
- 22.00-23.00 Vakarēšanā – brīvais mikrofons (estrādē)
- 22.00... Nīkšana, danči

Ceturtdiena, 20. jūlijā

- 7.30-9.00 Celšanās, rīta rosme
- 9.00-9.30 Brokastis
- 9.40-13.00 Liepnas TV ziņas
- 10.15-12.45 Rīta ievirzes
- 13.00-14.00 Pusdienas
- 14.00-16.30 Pēcpusdienas ievirzes
- 16.30-17.00 Brīvbrīdis
- 17.00-19.00 Pievaka aktivitātes Apvārsnī – Alūksnes novada vēsture un ievērojamākās vietas. Lektorā Jānis Polis.
- 19.00-20.00 Vakariņas
- 20.00-21.30 Vakara programma. Svētbrīdis ev. lut. baznīcā. Rasma Lielmanes un Venta Zilberta koncerts.
- 21.30-22.00 Vakara dziesma, vakara pasacīja
- 22.00-23.00 Vakarēšanā – stāsta vītoliece Rasma Lielmane (skolas zālē 4. stāvā)
- 22.00... Nīkšana, danči

Veidosim mandalu!

Aloida Jurčenko aicina katru nometnieku iesaistīties ziedu mandalas veidošanā! Tā jau sākta veidot zālītē starp skolas un internāta ēku. To var papildināt pēc katra vēlmēm ar ziediņiem, lapiņām, zariņiem, akmentiņiem utt. Lūdzu neizmantot puķes no apstādījumiem!

Sveicam jubilāri!
21.07 – Meldra
Ikauniece
(vārda diena)

Jūtas, komunikācija, robežas un kontrole

Jautātās, par ko šogad runā ģimeņu seminārā, Līga Ruperte un Māra Tupese atbild: par vienu un to pašu.

Tā ir interesanta 3x3 patiesība: šī ievirze nemainīgi ir viena no visapmeklētākajām katru gadu un ir dalībnieki, kas tajā piedalās 3-4 un pat vairāk nekā 10 reizes (rekords varētu būt 16 reizes!)

Līgas un Māras sarunu tematika nemainās: vijas runā par attiecībām ģimenē, par to, kā veiksmīgāk audzināt bērnus, kā pašam justies labāk, par pašcieņu. Taču katru gadu grupas dalībnieku jautājumi un piemēri ir citādi, tādēļ nekad seminārs neiznāk uz mata tāds kā iepriekšējā gadā. Tāpat ar katru gadu mainās ievirzes dalībnieku ģimenes – dzimst un aug bērni, mainās situācijas un attiecības, mainās paši dalībnieki, arī apstākļi, un vispār dzīve mainās. Un vienreiz jau dzirdētās lietās nākamreiz var saklausīt pavisam citas atziņas, kas aktuālas šajā dzīves brīdī, tā teikt, to pašu informāciju klaušīties ar citām ausīm. Kā atzina

Reinis – viņš pilnībā ticējis teorijām, ka cilvēks izveidojas līdz piecu gadu vecumam, bet pēc tam vienkārši sadzīvo ar to, kāds nu viņš ir. Līgas un Māras semināros mācījies: cilvēks var maiņties, ja strādā ar sevi.

Strādāt ar sevi – tas ir mācīties kopt attiecības. Līga un Māra uzsver, ka ģimenes attiecības balstās un četriem balstiem: jūtas, komunikācija, kontrole un robežas.

Šajā saietā ģimeņu seminārā dalībnieku grupa ir liela, bet, kā atzīst Līga, strādāt ir viegli, jo ir laba grupa, ieinteresēti dalībnieki, kas daudz joko. Piemēram, atgādinājumu par to, cik svarīgi ģimenē sacīt atzinību un labus vārdus, kāds no dalībniekiem ilustrē ar anekdoti. Kāds pāris šķiras pēc 40 kopā nodzīvotiem gadiem. Tiesā sievai jautā, kāpēc viņa grib šķirties. Sieva atbild: "Vīrs nekad man nesaka, ka mīl mani." Vīrs izbrīnīts iesaucas: "Es tev pirms 40 gadiem, kad precējāmies, sacīju, ka tevi mīlu. Ja būtu kaut kas mainījies, es taču tev būtu par to sacījis..."

Rasma

Visi zem galda, bet pēc tam pif-paf

Pēcpusdienās, kad lielie dienas darbi apdarīti, koku paēnā dzied, dejo un rotaļājas ievirzes "Folklorā ģimenēm ar bērniem" dalībnieki.

Pirmdienā, kad ievirzes dalībnieki tikās pirmoreiz, visus klusi gaidīja pacietīgs lācis grozā, atspiedies pret mīksti salocītu vilnas seģeni. Lai bērniem lustīgāks prāts, lācis bija uzlicis sev galvā melnu hūti, ko ievirzes vadītāja Sandra Stare ik pa laikam pacēla, lai bērni ieskatītos lācim acīs.

Ja ir bērni, vecāki un vilnas laiks, tad var izspēlēt daudz rotaļu. Lūk, rotaļa par galdu. Visi sastājas uz apli un tur ar vienu roku lakatu tā, lai tas starp dalībniekiem stāvētu kā ar galdautu apkārt galds. Tad vadītājs saka, kas jādara ap galdu stāvētājiem, un dalībniekiem visas komandas paklausīgi jāpilda. Pamēģinām!

Labā roka uz galda! Kreisā auss uz galda! Deguns uz galda! Pierē uz galda! Bet lielākā jautrība, protams, ir tad, kad vadītājs saka: "Visi zem galda!" Tad visi salien zem lakata un paskatās, kā tur apakšā, izskatās. Un izskatās tur labi, jo visiem priekā mīrdz acis un mutes no prieka valā līdz ausīm. Kad tu pēdējoreiz biji palīdis zem galda? Pamēģini! Tas ir tik jautri!

Vienlīdz lustīgas ir arī citas spēles – iešana caur veco tiltu, kad to pēdējo, to pēdējo, to va-jag turēt ciet, vēstuļu sūtišana no dzeguzes (ku-kū, ku-kū) medniekam (da-da-da-da-da), un tad arī lāčiem (ū-ū-ū-ū). Bet, ja gribas ko pavisam jautru, tad, protams, jāšauj zaķi: "Pif-paf!"

Izlašīji un neko nesaprati? Tā jau ir – visi grib būt gudri un saprast, palasot teoriju. Nekā nebija! Nāc un spēlējies!

Lolita

Brīnumi, ko gaida

Vakara pasaciņu mazajiem saieta dalībniekiem stāsta pasaku meistars ar pieredzi no iepriekšējām 3x3 nometnēm Roberts Treimanis.

Tā ir brīva improvizācija, kurā, kā vienvakar sacīja vecmāmiņa Inese, katrs atrod un saprot ko savu. Un tiešām – līdzās mazuļiem pasaku klausās arī mammas, tēti un vecvecāki.

Bet nu, kad ieradusies Laila Kirmuška, iespējams, ka stafeti pārņems viņa. Jā, par mazajiem šai saietai ir gādāts nopietni!

Runā fotouzņēmumi

Lielu interesiju saietā iemantojusi Andra Tomašūna vadītā ievirze Latvijas vēsture bildēs.

Andris ir savācis apjomīgu fotomateriālu par notikumiem Latvijā un ievirzē tos interesanti komentē. Turklat nereti fotografijas liecina, ka līdz šim oficiāli paustā informācija nav bijusi precīza, objektīva. Tā, piemēram, fotouzņēmums no dzelzceļa līnijas Jelgava-Meitene izbūves rāda, ka tur strādājuši civiliedzīvotāji un daudz sieviešu, nevis vācu karagūstekņi, kā tīcīs uzskatīts. Andris aicina jebkuru, īpaši liepeniešus, kam ir mājas senas bilda, nest tās uz ievirzi.

Pēc 1917. gada februāra revolucionārijiem notikumiem Krievijā.

Daiga

Visdari – videi draudzīgi ļaudis

Izrādās, ka visdari ir tie, kas netikai visu dara un dara labi, bet galvenokārt prot iedot otru dzīvi jau izmantotām lietām.

Pēdējos gados esot pat radies tāds kā jauns mākslas veids "Zaļā māksla". Zaļā tāpēc, ka mākslas darbu veidošanai tiek izmantoti videi draudzīgi materiāli. To, ko dara visdari, parasti saucam par rokdarbiem, un tas nozīmē, ka nometnē nedēļas garumā pašu rokām mēs darināsim daudz un dažādas interesantas lietas. Ievirzes vadītāji maiņīsies, un katrs no viņiem mums iemācis to, ko pats vislabāk pieprot. Pirmā visdaru nodarbības vadītāja Dace Visocka mums ierāda, kā no gofrēta kartona, kas reiz bijis iepakojuma kaste, var izgatavot ietvaru fotogrāfijai. Gofrēto kartonu ir viegli apstrādāt: griezt, locīt, līmēt un krāsot. Aizraujošs radošs darbs divu stundu garumā, un rāmīši jau gatavi – viens par otru

spilgtāks un raibāks. Atliek vēl tikai ievietot tajā savu vai sava iemīlotā suņuka foto, un nometnes noslēguma izstādē būs, ko parādīt citiem! Turpmāk ar lielāku cieņu paraudzīsimies uz katu izlietoto kartona kārbu, plastmasas pudeli vai izmestu konserva bundžu – kas zina, varbūt tur slēpjās idejas radošam darbam!

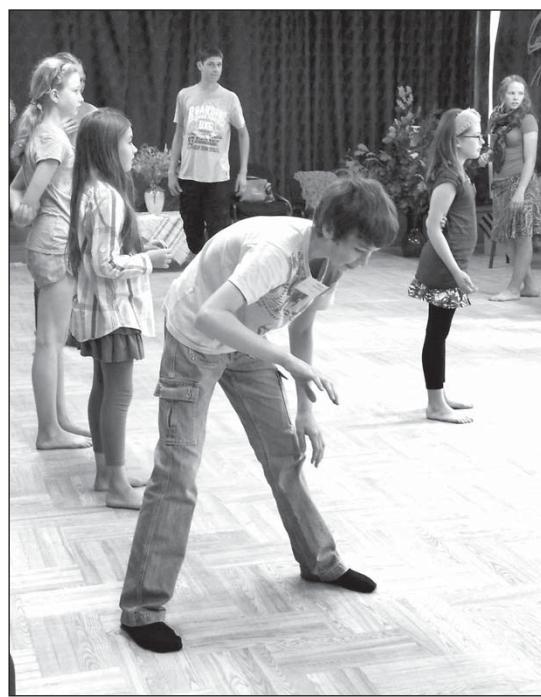
Daudz tiek gaidīts arī no turpmāko nodarbību vadītājām. Ir zināms, ka Katrīna Kūkoja mums ierādīs, kā no dabā atrodamiem materiāliem var izgatavot glītas lietiņas sev un citiem par prieku, bet Ligita Roze-Medne mācīs kaut ko tādu, kas padara skaistu sievieti par vēl skaistāku. Ar interesi gaidām nākamās nodarbības, lai visu darītu.

Viktorija

Kurss uz skatuves pusī

Teātra mākslas ievirzē, kā jau to vareja gaidīt, ir sanākuši 24 atraktīvi un jautri ļaudis.

Ievirzes vadītāja – Rēzeknes tautas teātra režisore Māra Zaļaiskalns, kurās radošo izdomu iepazīnām arī Lūznavas 3x3 nometnē, sadala visus divās komandās un dod pirmos uzdevumus. Mums ātri ir jāsastājas pēc auguma, matu krāsas un matu garuma. Izrādās, ka no puišiem mazākais (pagaidām) ir Jēkabs, bet garākais – Kristaps, kurš bez tam izrādās arī pašu tumšāko matu īpašnieks. Toties ar pašiem gaišākajiem matiem var lepoties Alma. Iepazīšanās process, protams, notiek vispārējā jautrībā, kas iesilda mūs turpmākajam darbam. Ievirzes vadītāja Māra visiem izdala lapiņas ar tautas dziesmu četrīndēm, no kurām tagad būs jāveido etiņes. Nometnes noslēgumā tautasdziešumu etiņes pārtapšot kopējā uzvedumā, bet kāds tas īsti būs, mums nav ne jausmas. To pagaidām acīmredzot zina tikai pati režisore.

Nedroši, bet ar pamodinātu interesiju lasām katrs savu četrīndi, kustamies, improvizējam, darbojamies, lecam, krītam, smejamies un uzklasām režisores ieteikumus. Interesantu etiņi parāda Ieva un Mārtiņš, taču centībā neatpaliek arī citi un liekas, ka skatuves laurus tuvākā vai tālākā nākotnē varētu plūkt mēs visi. Nodarbību noslēdzot, režisore iesaka pavērot nometnes cilvēkus – cik ļoti dažādi tie ir, cik spilgti izpaužas! Vai mēs kā aktieri spētu viņus atdarināt? No režisores padomiem atmiņā paliek dažas teātra mākslas patiesības, kuras itin labi var noderēt arī ikdienā, proti, konflikti un šķēršļi veicina darbību un padara izrādi interesantu un dzīvu. Izrādās, ka uz konfliktiem, pretdarbību un šķēršļiem var paskatīties arī no gaišās pusēs. Ņemsim to vērā. Un vērosim, vērosim viens otru.

Viktorija

Latviešu valodā pat bērnu vārdi skan mīlāk

ĢIMENE

Ildze Irbe un viņas trīs puikas Sebastians, Kristofers un Jonatans 3x3 saietā ir pirmoreiz. Vini šurp atbraukuši no Stokholmas Zviedrijā.

Ildze ir dzimusi Zviedrijā, kur satikās viņas vecāki. Tētis, dzimis Rembatē, Zviedrijā nonāca, Otrajā pasaules karā būdams vācu pusē. Kad karaspēks devās prom, tētis devās līdzi, un ceļš aizveda uz Zviedriju, savukārt Dikļos dzimusī mamma Latviju bija pametusi 8 gadu vecumā – Ildzes tētis bija krietni vecāks par mammu.

Latviski runā visi

Cik vien Ildze sevi atceras, viņu mājās Zviedrijā allaž runāja latviski, Ildze sestdienās gāja latviešu skolā. Viņa atceras: „Tā kā abi mani vecāki runāja latviski, arī man tas šķita paša-protami. Es visiem teicu, ka esmu no Latvijas, bet neviens jau nezināja, kur tāda Latvija ir, jo tolaik jau bija Padomju Savienība.”

Kad bērni dzima Ildzei, viņa skaidri zināja: puikām jārunā latviski. Sebastianam ir 1,8 gadi, Kristoferam būs seši gadi, bet Jonatanam ir deviņi gadi. Interesanti, ka viņi iet tieši tai latviešu skolā, kur savulaik mamma, un mācās tieši tais pašās telpās, par ko Ildzei, protams, prieks. Ildze saka: „Latviešu valoda man ir ļoti mīļa valoda – ir tik daudz vārdu, ko es nemaz nevaru pateikt zviedriski tā, kā to var pateikt latviski. Zviedru valodā nevar dabūt to mīlumu un siltumu! Latviešu valodā jebkuru lietvārdu var pārveidot mīlvārdiņā: Jonataniņ, Kristoferiņ, Sebastianiņ, bet zviedru valodā tā nevar.” Tāpat Ildzei ir daudz viņai zināmu un mīļu teicienu latviešu valodā. Piemēram, viņa mēdz teikt: „Ar labu nakti, saldu dusu, un pilnu gultu sprogainu blusu!”. To taču nemaz nav iespējams iztulkot!

Ildzes vīrs Ēriks ir zviedrs, bet arī viņš jau dažus ikdienā

Ildze un viņas trīs puikas Sebastians, Kristofers un Jonatans.

nepieciešamākos vārdus saka latviski. Ģimenē, kurā aug trīs bērni, izrādās, visvajadzīgākie ir četri vārdi: beidz, tūlīt, saldējums un saldumi. Un šos vārdus Ēriks izrunā lieliski!

Lai iemācītu bērniem valodu, ko viņi ikdiņā nelieto, vajag pamatīgu darbu un daudz laika. Tomēr puikas runā. Jonatans saka: „Latvijā ir daudz labāk nekā Zviedrijā. Te ir labāks saldējums, zīmuļdrāzis un jūra, un jūrmalā smilšiņas ir daudz mīkstākas.”

Beidzot pienācīs īstais laiks

Pēc profesijas Ildze ir kīmiķe, bet viņai ir daudzi hobiji, pie-mēram, fotografēšana. Turklat – visskaistākās dabas skatu bildes izdodoties tieši Latvijā.

Ildze uz 3x3 saietu ir domājusi braukt jau vairākkārt, bet tieši šogad pienācis īstais laiks. Nu viņa smejas: re, re, vajadzēja sagaidīt trešo bērnu, lai saprastu, ka jādodas uz saietu. Vienai ar trim bērniem te, protams, pārāk viegli nav. Ildze saka: „Daudzi cilvēki man ir teikuši, ka aprīno manu pacietību. Bet ar mani ir tieši tāpat

kā ar citām mammām: arī man reizēm pietrūkst pacietības. Kad saieta pirmajā vakarā nevarēju ar visiem trim tik galā pie galda, tad gan sāku dusmoties. Sebastians ļoti grib spēlēties ar ēdienu – laistīt dzērienu, pamīcīt ar rokām kartupeļus. Viss beidzās ar to, ka šķīvis tomēr nokrita uz grīdas.” Viņa smejas: „Nekas, nākamreiz jau Sebastians būs lielāks, un arī man tad būs vieglāk.”

Tomēr Ildze ir ļoti pateicīga saviem lielākajiem puikām, ka viņi tik ļoti mīl un arī labprāt pieskata mazo brāli – nāk klāt, samīlo, sabučo. Ildze priečājas, ka puikas tik labi saprotas ar vienaudžiem latviešu valodā un atrod kopīgas nodarbes. „Tas ir mans lielākais prieks – viņi runā latviski,” saka mamma.

Apmeklēt visas iecerētās ievirzes viņai pašai gan neizdodas, toties izdodas kas cits – tā kā nav jāgatavo ēst un jārūpējas par mājas soli, viņa var iespējami daudz laika pavadīt kopā ar Sebastianu. Šoruden viņam būs jāsāk apmeklēt bērnudārzus, un tad jau mamma izdosies satikt mazāk. Tieši tādēļ Liepna ir kā atradums: viņi abi var būt kopā un bez liekiem sirdsapziņas pārmetumiem pat

saldi saritināties blakus un nosnausties diendusu.

Šūpuļdziesma mammai

Ildze var nosaukt daudz latvisku lietu, kas viņai ir mājās: daudz grāmatu latviešu valodā, māla trauki, trejdeksnis. Un vēl viņai ir daudz šūpuļdziesmu. Ildze ir sapratusi: katram bērnam ir jāatrod sava – vismīlākā šūpuļdziesma. Lielajiem puikām viņa parasti izvēlējusies kādu no četrām: „Noriet saule vakarā, meža galus zeltīdama”, „Velc, pelīte, saldu miegu”, „Aijā, žūžū, lāča bērni” un „Aijā, Ancīt, aijā”. Toties Sebastians visātrāk nomierinās, dzirdot „Maziņos putniņus vējmāte ūpo”.

Ildze brīnās: diez kāpēc tā ir, ka vienam bērnam patīk tā, bet otram – cita šūpuļdziesma. Un uzreiz arī pasaka atbildi: šūpuļdziesma patiesībā ir, lai pati mamma apstātos, aizmirstu visu, par ko raizējas vai dusmojas, kļusi dziedātu, tā nomierinādamās pati, laudama nomierināties arī mazulim. Un tā miers apmetas uz riņķi un atgriežas: no mammas pie bērna, no bērna pie mammas un tad atkal, un atkal...

Lolita

VAKARĒŠANA**Dziedāšana pirms nīkšanas**

Vakar vakara viesis bija gitārists Māris Balodis. Liepnas mūzikas skolotājs, kas ir diplomēts mežraga pūtējs, savulaik spēlējis Liepājas simfoniskajā orķestri, bet dzīves virpuļu atnests uz otru Latvijas malu – Liepnu.

Māris spēlē dažādos saviesīgos godos – kāzās un jubilejās. Tādēļ arī 3x3 klausītājiem dziedāja repertuāru, kas šobrīd tautā populārs: nostalgiskās „Čikāgas piecīcu” un

Raimonda P. dziesmas, „Piedod mīļā” un citus 90. gadu hītus, arī dziesmas, ko viņš pats atklāti dēvēja par latviešu plagiātiem.

Tā kā latviešiem dziesmas uz būvētas tā, ka var dziedāt līdzi – zini vai nezini vārdus un meldīju – Māris aicināja visus viņam pievienoties. Varbūt pie vainas garā ekskursiju diena, varbūt mazliet vīru balsu trūkums, bet šī dziedāšana nepārauga nīkšanā, tādēļ Māris aicināja „noapaļoties” un pievienoties nīcējiem stāvu zemāk, kur „kondicionieri labāk strādā”.

Rasma

REPORTĀŽA**Ekskursija fotogrāfijās**

Zigrīdas Illeņānes glezna.

Ottes dzirnavas.

Skulptūrtelpā Alūksnes muzejā.

DIENAS JAUTĀJUMS**Kas cilvēku veido strādīgu? Kā rodas darba tikums?**

Alma Emīlija Liepa no Salaspils: – Es nezinu. Laikam mamma. Bet man grūti pa-teikt, kā tieši

viņa palīdz. Man visbiežāk ir mājās jāspēlē vijole, bet citreiz uzņāk slinkums. Un tad mamma vienkārši pasaka, ka ir jāsaņemas.

Ina Aizupe no Liepnas: – Es domāju, ka darba tikums nāk no ģimenes. Ja vecāki strādā dienu dienā un

bērns tam seko līdzi un to redz. Tad bērnam tas darba tikums izveidojas. Vecākiem bērni ir jājesaista maksimāli dažādos darbiņos.

Laima Kraukle no Lubānas:

– Viena daļa ir iedzimta. Kurš ir sliņķis, tas ir. Domāju, ka katram eksistence pavēl strādāt. Ja tu nestrādāsi, kā tu dzīvos? Manējie pa Krieviju izgāja Pirmajā pasaules karā Novgorodā, viņi strādāja, kamēr tek

Seno tehniku varēja ne tikai apskatīt, bet arī izmēģināt.

Mūs garšīgi paēdināja kafejnīca Gustīņš.

pa matu galiem, mans vīrs tā strādāja. Mani bērni jau ir lieli, arī mazbērni jau ir. Visiem augstākā izglītība, un visi strādā, mēs jau sakām, ka no vecākiem bērniem ir daudz kas pārmantots, žēloties mēs nevaram.

Jānis Mednis no Rīgas: – Tik gudrus jautājumus no rīta nevar uzdot. Kas stārkus veido par stārkēm?

No vecākiem un no ģimenes šis darba tikums nāk.

Lolita Roze-Medne no Rīgas: – Strādīgumu, protams, var ieaudzināt. To-mēr cilvēks

piedzimst jau ar savām īpašībām. Var gadīties, ka čaklā ģimenē var būt slinki bērni. Slikti tas, ka viņu vietā viss tiek izdarīts. Nezinu, vai skola spēj iemācīt strādīgumu. Jo bērns tiek virzīts piespiedu kārtā, viņam liek kaut ko darīt. Un tieši tad jau bērnam negribas neko darīt, ja ir jādara obligāti, nevis radot interesi.

Monta

OI JOHAIDI! Siliņš Liepnā.

Labas dienas!

Neviens man nav varējis atbildēt, vai noslēguma vakarā dziedās arī koris. Un mums te ir tādi dziedoņi kā Juris Valainis, Andris Tomašūns ar rīklēm, kas var jumtu nocelt! Ja piemet klāt Kirmuškas Jāni, tad jāsaka ardievas arī sienām. Un neesot kora! Oi, johaidi!

Runājot par dziedāšanu, atļaujiet man iemest īsu folkloristisku skatiņu pagātnē. Proti, jau no senseniem laikiem latvieši ir bijuši lieli dziedātāji. Kam bijusi balss, dziedājuši pa vienam, kam nav bijusi balss, dziedājuši barā. Un te ir meklējami modernā kora pirmsākumi. Diemžēl, ja par vīriešu dzimuma dziedoņiem un dziedāšanu tautas dziesmu ir relatīvi maz, tad par sieviešiem – Kungs, stāv man klātu!

Dziedājušas mazas, dziedājušas lielas, dziedājušas tievas, dziedājušas resnas, dziedājušas jaunas, dziedājušas vecas. Balss ir bijušas varenas – 100 un vairāk decibeles, trīcējuši kalni, skanējušas lejas, un visā zemē valdījis neaprakstāms troksnis.

*Viena māsa Cēsīs dzied,
Otra dzied Valmierā,
Abām balsis atskanēja
Uz tām prūšu robežām.*

Par sievišķīgās dziesmas destruktīvo spēku stāsta šīs pants.

KO TIK NEDZIRDĒSI?

Es esmu centrs

Ekskursijas laikā dažas sievietes vāc augus. To redz Ansis un saka: „Jums taču uzdeva tos vākt tuvākajā apkārtnē, nevis Alūksnē!“ „Kur esmu, tur ir mana tuvākā apkārtne!“ atbild zāļu vācēja.

Sievietes daba un Siliņš

Uldis Siliņš, iepazinies ar notiekošo ievirzēs, atzinies, ka sievietes dzīves sižetus pasakās galīgi nav sapratis. Jā, cerēt, ka vīrietis spēs saprast sievietes dabu, ir velti...

LŪGUMS

Vai jums nav zināms kāds, kas piektdien ar automašīnu dienas pirmajā pusē no Rīgas brauc uz Liepnu? Ir vajadzīgas divas vietas. Ja varat izlīdzēt, lūdzu dodiet ziņu Liepavota redakcijai vai pa tālruni 29463930.

Liepavota redakcija: redaktore Daiga Bitiniece, žurnālisti Lolita Lüse, Rasma Zvejniece, Monta Bitiniece, Uldis Siliņš, fotogrāfs Aldis Bitinieks, maketētāja Laila Liepiņa.

*Ak, tu, skuķi, ganu meita,
Tavu skaņu gavilienu.
Man pārtrūka biksēm saite,
Uz tevīm klausoties.*

Jūs varat iedomāties? Tā ir bijusi nacionāla katastrofa! Visam vīriešu dzimumam jāstaigā apkārt ar vienu vai abām rokām turot ciet bikses! Lauksaimniecība ir nodziedāta uz iznīcības robežas un simts reizes sliktākā stāvoklī nekā šodien Eiropas Savienībā! Neviens vīrišķis vairs nejūtas drošs ne tīrumā, ne krogū, ne baznīcā. Man taču nav jums jāmālē priekšā bilde? Ja pa dienu ar vienu vai abām rokām jātur ciet ūzas, tad viņš ir darbam nederīgs.

Vispār senās latvietes stūrgalvība un bāliņu izmantošanas kāre ir bijusi neizmērojama. Mazai ilustrācijai vispirms apstāsimies pie kādas kuriozas parādības. Tīkko mūsu zeltenes nonāk ūdens malā – pie jūras, upes vai pīļu dīķa, tā vainadziņš no galvas nost un – plonks! – ūdenī iekšā. Jautājums: kāpēc? Man nav ne jausmas.

Statistika rāda, ka 10% vainadziņu ir norāvuši vanagi, zālās līdaciņas 30%, puiši – 20%, nespecificēti faktori – 2%, bet 8% palikuši galvā un veseli 40% ir sviesti ūdenī. Es varētu uzskaitīt neskaitāmus piemērus, bet ar vienu pietiks.

*Strauta malā ganīdama,
Strautā metu vainadziņu.*

Protams, tā ir māsiņas darīšana, ko viņa dara ar savu vainagu, ja vien bāliņam tas pēc tam nebūtu jāzvejo ārā.

Nemsim par piemēru dziesmu *Āvu, āvu baltas kājas*. Meita baltās diegu kapzēkēs ielēc dārzā, saplūc rozes, nopin vainagu, uzliek galvā, aiziet jūrmalā un, kā jau bija sagaidāms, vējš – svišš! – iepūš vainagu jūrā. Un tas viss tiek attēlots, it kā būtu notikusi šekspīriskā apmēra traģēdija. Modernais cilvēks teiktu: nu, kas tur liels?

Maldinošais pulpstenis

Pirmais rītā gribēju piedalīties atmodināšanas ievirzē 7.30-8.30. Biju nodomājusi celties 7.00.

Pamostos, skatos – laukā spīd Saulīte, pāris vīri sporta laukumā kaut ko rok. Paskatos – mans pulpstenis rāda 12.00! Visi kaimiņi saldi guļ. Neko nesaprotru. Nu jāiet pie dežurantēm noskaidrot, cik īsti ir pulpstenis. Izrādās – 6.55. Uz ievirzi paspēju, bet, atgriežoties istabīnā, ieraugu, ka pie sienas ir pulpstenis! Un tas rādīja 8.50.

Sirsnīgs paldies Mārai Tamsonei par Kazdangas 3x3 bildēm. Būs, ko paskatīties un atcerēties, kad es būšu sirms un vecs.

Uldis Siliņš

Lai ielec dārzā un nopin jaunu? Aha, bet mēs nepazīstam senās tautietes mentalitāti. Kāpēc jādara lietas vienkārši, ja tās var darīt sarežģīti? Viņa nogrābj bāliņu un saka:

- Bāliņ, panāc uz minūtīti, lūdzu!
- Ko tev vajag?
- Uztaisi man oša laivu!
- Oša laivu? Kāpēc?
- Nu, lai pārvestu vainadziņu, dumais!

Nav grūti iedomāties, kādas domas krusto bāliņa prātu! Māsai nav viss kārtībā bēniņos! Šrunt' vainaga dēļ viņam jācērt koki, jātaisa dēļi... viņš norij importētu pleskaviešu izteicēnu un nolemj, ka ar trakiem tikai ar labu.

Zini, osis ir smags koks. Laiva grims dibenā! – viņš nosaka un pazūd ap stūri.

Nu tad taisi no liepas! – māsa viņam nosauc pakaļ.

Pieņemsim, tikai pieņemsim, ka laiva tiek uzbūvēta 12 mēnešos. Kā jūs domājat, kāds tas vainadziņš pēc 12 mēnešu nostāvēšanas ūdenī izskatījās?

Kādu dienu bāliņš, pārbraucis no jūras mājās, saka māsai:

- Še!
- Kas tas ir?
- Tavs vainadziņš, dumā!
- Ko es ar tādu žagaru bunti iesāķu? Met atpakaļ!

Te nu mums sarunu jāpamet, brāļa atbildi nedzirdējušiem. Bet mēs visi varam iedomāties, kāda tā bija, vai ne?

Uldis

PAZINOJUMI

Nakts basketbols

Komandas nakts basketbolam var pieteikt, pierakstoties uz lapām, ko atradīsiet pie internāta ieejas un pie infocentra durvīm. Komandā jābūt 5 spēlētājiem (vienai meitenei). Nakts basketbols notiks piektdien 22.00.

Svarīga informācija par dušām

Nemot vērā sarežģījumus ar sieviešu dušām, nometnes vadība izlēmusi un lūdz abiem dzimumiem to ievērot, ka sievietes turpmāk var mazgāties pirmajās dušās, bet vīri – tālākajās. Lūdzu nemainīt vairs pie sienas pielīmētās norādes!

Lai saldāka dzīve

Saieta kafejnīcā var nopirkt medu līdzvešanai par labu cenu – 1kg par Ls 2,50.

Tie, kuri vēlas lielāku daudzumu, var pierakstīties infocentrā.